

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa P. B. i A. P.
przeciwko J. P.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 września 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności

o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący J. P. powołał się na istotne zagadnienia prawne dotyczące wykładni art. 11 k.p.c. i dopuszczalności przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 24 § 1 k.c. w kontekście roszczenia o usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego. Wskazał również na oczywistą zasadność skargi, wynikającą z naruszenia art. 32 w związku z art. 45 Konstytucji RP w związku z art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. i art. 230 k.p.c. *a contrario*.

Przyczyna kasacyjna w postaci istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Problemy powołane przez skarżącego nie czyniły zadość tym wymaganiom. W odniesieniu do art. 11 k.p.c. należało przede wszystkim zwrócić uwagę, że treść wyroku karnego powołanego w *petitum* wniosku nie została objęta podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku, która ma dla Sądu Najwyższego rozpoznającego skargę kasacyjną charakter wiążący (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Ponadto, kontrola prawidłowości zastosowania przez Sady *meriti* art. 11 k.p.c., czego dotyczył sformułowany we wniosku problem, byłaby możliwa tylko wtedy, gdyby w podstawach skargi kasacyjnej zarzucono naruszenie art. 11 k.p.c., czego jednak nie uczyniono. W konsekwencji, rozważana kwestia pozostawała poza zakresem

kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie tylko z tego powodu, że odrywała się od podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku, lecz także wybiegała poza wiążące Sąd Najwyższy podstawy kasacyjne (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

W związku z tym, ubocznie tylko należało zważyć, że art. 11 k.p.c. statuuje związanie wyłącznie prawomocnym wyrokiem skazującym sądu karnego, nie zaś wyrokiem uniewinniającym, choćby prawomocnym. Analiza motywów zaskarżonego wyroku wskazywała ponadto, że mimo powołania się przez Sąd Apelacyjny na wydany w postępowaniu karnym wyrok skazujący w sprawie przeprowadzono samodzielne i obszerne postępowanie dowodowe.

Drugie z przytoczonych zagadnień zostało sformułowane w sposób niezrozumiały, mając na względzie, że art. 24 k.c. nie dotyczy odpowiedzialności odszkodowawczej, lecz statuuje niezależną od winy odpowiedzialność z tytułu naruszenia dóbr osobistych. W skardze kasacyjnej nie zarzucono także naruszenia art. 361 § 1 k.c., który ogranicza odpowiedzialność sprawcy szkody do normalnych następstw jego działania lub zaniechania, co umożliwiałoby Sądowi Najwyższemu ocenę prawidłowości stanowiska przyjętego przez Sądy *meriti* co do zakresu skutków zdarzenia sprawczego, za które pozwanemu należało przypisać odpowiedzialność. Wreszcie, z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynikało, że skarżący wiąże ów problem przede wszystkim z wysokością zasądzonego przez Sądy *meriti* zadośćuczynienia, tymczasem w podstawach skargi nie powołano art. 448 k.c., co wyłączało ocenę adekwatności zasądzonej kwoty w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z motywów wniosku nie wynikało ponadto, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, co zakłada ewidentną i widoczną *prima vista* wadliwość zaskarżonego orzeczenia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.). Sądy *meriti* wyjaśniły przyczyny oddalenia wniosków dowodowych strony pozwanej, a uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie pozwalało przyjąć, by Sąd Apelacyjny nieprawidłowo rozłożył ciężar dowodu w sprawie, co mogłoby uzasadniać naruszenie art. 6 k.c. W skardze nie zarzucono

także naruszenia art. 278 k.p.c. w odniesieniu do oceny mocy dowodowej dowodu z nagrania audiowizualnego, które stało się jedną z podstaw dokonanych ustaleń. W świetle argumentów formułowanych przez skarżącego w kontekście tej przyczyny kasacyjnej, przypomnienia wymagało przy tym raz jeszcze, że w postępowaniu kasacyjnym wykluczona jest polemika z ustaleniami faktycznymi dokonanyymi w postępowaniu instancyjnym, a Sąd Najwyższy orzeka w warunkach związania podstawą faktyczną kwestionowanego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

ke